

Beslutande organ	Valnämnden
Plats och tid	Sammanträdesrum Dillö, Stadshuset kl. 17:00-18:30
Beslutande	Anders Bredelius (M), ordförande Marianne Johansson (S), 1:e vice ordförande Anette Karlsson (M), ledamot Therese Boman Nordlie (C), ledamot Kenneth Nygren (S), ledamot Marie Molin (S), ledamot Sven-Inge Eriksson (KD), tjänstgörande ersättare
Ej tjänstgörande ersättare	Arne Andersson (S), ersättare Karl-Arne Gustavsson (C), ersättare Gun-Britt Alenljung (S), ersättare
Övriga deltagare	Maria Appelgren, utbildningschef, valgeneral Eleonor Hultmark, administrativ chef, valansvarig Anneli Bergqvist, nämndsekreterare, valsamordnare
Justerare	Marianne Johansson
Justeringens plats och tid	Kommunledningskontoret enligt överenskommelse
Sekreterare	_____ Eleonor Hultmark
Ordförande	_____ Anders Bredelius
Justerande	_____ Marianne Johansson

Paragrafer

§§ 1-25

ANSLAGSBEVIS

Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag.

Beslutande organ	Valnämnden		
Sammanträdesdatum	2026-03-12		
Anslagsdatum	2026-03-17	Anslaget tas ner	2026-04-08
Förvaringsplats för protokollet	Närarkivet, Kommunledningskontoret på plan 4 i Stadshuset		
Underskrift	----- Eleonor Hultmark		

Valnämnden

VN § 1

Godkännande av dagordning

Valnämndens beslut

Valnämnden godkänner dagordningen och konstaterar att jäv inte föreligger.

Valnämnden

VN § 2

Dnr 2026/00013

Valnämndens reglemente

Valnämndens beslut

1. Valnämnden godkänner förslag till nytt reglemente för valnämnden.
2. Valnämnden överlämnar ärendet till kommunstyrelsen för beredning och vidare beslut i kommunfullmäktige.

Bakgrund

Gällande reglemente för valnämnden är flera decennier gammalt och inte längre i överensstämmelse med:

- nuvarande vallagstiftning,
- kommunallagen (2017:725),
- modern valadministration,
- kommunens nuvarande organisation.

Vid genomgång av det befintliga reglementet tillsammans med aktuella arbetsprocesser har behovet av ett uppdaterat och modernt reglemente identifierats.

Ett nytt reglementesförslag har därför tagits fram. Förslaget reglerar:

- valnämndens verksamhetsområde,
- ekonomisk och administrativ förvaltning,
- sammanträdesformer,
- delgivning,
- undertecknande av handlingar,
- brådskande ärenden.

Reglementets utformning följer tydligt den struktur som återfinns i andra kommuners moderna nämndreglementen och är anpassat efter Mariestads kommuns interna organisation. Bland annat anges att delgivning sker med ordförande, valansvarig eller annan anställd som nämnden utser — en skrivning som är fullt förenlig med valnämndens nyligen uppdaterade delegationsordning, där beslutsbehörighet ligger på ordförande, vice ordförande eller administrativ chef.

Då reglementen enligt kommunallagen beslutas av kommunfullmäktige, behöver valnämnden nu ta ställning till förslaget och överlämna sitt yttrande till kommunstyrelsen för vidare beredning.

Det föreslagna reglementet:

- är uppdaterat i enlighet med lagstiftning,
- klargör nämndens uppgifter och ansvar,
- harmonierar med den nya delegationsordningen som valnämnden antagit,
- tydliggör delgivningsfunktioner, undertecknande och brådslande beslut,
- speglar dagens valorganisation i Mariestads kommun,
- skapar en stabil och rättssäker styrning inför kommande val.

Reglementet bedöms vara komplett och ändamålsenligt.

Valnämnden ska därför yttra sig över förslaget innan ärendet bereds vidare till kommunstyrelsen och därefter till kommunfullmäktige för beslut.

Behandling på sammanträdet

Ordförande tar upp förslag till beslut och finner att nämnden beslutar i enlighet med förslaget.

Underlag för beslut

Administrativa chefens tjänsteskrivelse, daterad 2026-02-04

Förslag till reviderat reglemente för valnämnden

Gällande reglemente för valnämnden, antaget 1997

Kommunfullmäktiges beslut § 55, 1997-05-26

Beslutet ska skickas till:

Kommunstyrelsen för vidare beslut i kommunfullmäktige

Valkansliet

Administrativ chef

Valnämnden

VN § 3

Dnr 2026/00017

Valnämndens delegationsordning med verkställighetsförteckning

Valnämndens beslut

1. Valnämnden beslutar att anta förslag till delegationsordning med verkställighetsförteckning för valnämnden.
2. Delegationsordningen gäller tills vidare.
3. Genom detta beslut fastställs delegationsordningen som valnämndens samlade delegationsregler. Eventuella tidigare delegeringar inom området ersätts av denna ordning från och med beslutsdatum.

Bakgrund

Valnämnden ansvarar för genomförandet av val enligt vallagen och ska ha en aktuell och ändamålsenlig delegationsordning som säkerställer en effektiv, rättssäker och tydlig beslutsprocess. Delegationsordningen styr vilka beslut som får fattas av ordförande, vice ordförande, administrativ chef, valsamordnare och arkivarie, samt vilka beslut som alltid måste tas av nämnden.

Någon sammanhållen delegationsordning har inte funnits tidigare. Beslut i valadministrativa frågor har i praktiken fattats direkt av nämnden eller genom brådskande ordförandebeslut enligt 6 kap. 39 § kommunallagen. Inför kommande valperiod finns därför ett behov av att formalisera och tydliggöra beslutsgången genom en uppdaterad och heltäckande delegationsordning.

Syftet med den nya delegationsordningen är att skapa en tydlig ansvarsfördelning, säkerställa en korrekt hantering av ärenden enligt vallagen, kommunallagen och dataskyddsförordningen samt tydliggöra nämndens roll i frågor som rör röstlängd, röstmottagare och valadministrativa funktioner i Valmyndighetens system Valid.

Den föreslagna delegationsordningen uppfyller kommunallagens krav på tydlighet, ansvarsfördelning och jävshantering. Den skapar en robust och rättssäker struktur för beslut under valperioderna och tydliggör ansvar kring utlämnande av handlingar beroende på om de är i valnämndens eget diarium eller i kommunarkivet.

Behandling på sammanträdet

Ordförande tar upp förslag till beslut och finner att nämnden beslutar i enlighet med förslaget.

Underlag för beslut

Administrativa chefens tjänsteskrivelse, daterad 2026-02-04

Förslag till delegationsordning för valnämnden

Beslutet ska skickas till:

Valkansliet

Administrativ chef

Valnämnden

VN § 4

Dnr 2026/00026

Dokumenthanteringsplan för valnämnden

Valnämndens beslut

Valnämnden beslutar att anta upprättat förslag till dokumenthanteringsplan för valnämnden.

Bakgrund

En dokumenthanteringsplan är en del av nämndens informationsredovisning och är både ett styrdokument och ett hjälpmedel. Dokumenthanteringsplanen styr hanteringen av nämndens allmänna handlingar och är ett redskap för att säkerställa god hantering av framtida arkivhandlingar.

Dokumenthanteringsplanen beskriver hur nämndens handlingar, fysiska som digitala, förvaras och om de ska bevaras eller gallras/raderas efter en viss angiven tid.

Bedömning ur miljömässig dimension

Ingen bedömning är gjord utifrån denna dimension.

Bedömning ur social dimension

Genom att tydligt reglera hur handlingar hanteras, bevaras och gallras, skapas förutsättningar för att medborgare ska kunna ta del av allmänna handlingar.

Bedömning ur ekonomisk dimension

Ingen bedömning är gjord utifrån denna dimension.

Behandling på sammanträdet

Ordförande tar upp liggande förslag och finner att nämnden beslutar i enlighet med förslaget.

Underlag för beslut

Administrativa chefens tjänsteskrivelse 2026-02-26

Förslag till dokumenthanteringsplan för valnämnden

Beslutet ska skickas till:

Valkansliet

Kommunarkivarien

Valnämnden

VN § 5

Dnr 2026/00022

Riktlinjer för besök, fotografering och filmning i val- och röstningslokal

Valnämndens beslut

1. Valnämnden noterar att nämnden den 2 juni 2022 beslutade att anta riktlinje för besök, fotografering och filmning i vallokal.
2. Valnämnden beslutar att den reviderade riktlinjen för besök, fotografering och filmning i val- och röstningslokal ska gälla tills vidare.

Bakgrund

Valnämnden antog den 2 juni 2022 en riktlinje för besök, fotografering och filmning i vallokal. Riktlinjen har därefter tillämpats vid genomförandet av val och röstning och har utgjort ett stöd för röstmottagarna i arbetet med att upprätthålla god ordning, säkerhet och skydd för valhemligheten.

Valmyndigheten har gjort ett ställningstagande avseende besök, fotografering och filmning i vallokal. Ställningstagandet innehåller Valmyndighetens uppfattning i frågan och är styrande för myndigheten samt vägledande för valadministrationen. I ställningstagandet uppmanar Valmyndigheten länsstyrelser och valnämnder att ta fram riktlinjer för hur röstmottagningsställen ska utformas och hanteras så att besök, fotografering och filmning kan ske med god ordning och på ett säkert sätt.

Mot denna bakgrund har valkansliet sett över gällande riktlinje. Översynen har resulterat i ett förslag där innehållet i huvudsak är oförändrat, men där riktlinjen har:

- anpassats till kommunens aktuella mall för styrdokument, samt
- förtydligats språkligt och redaktionellt.

De föreslagna ändringarna innebär inga ändrade ställningstaganden i sak. Rödmärkt överstruken text i förslaget har utgått och gulmärkt text utgör tillägg eller förtydliganden.

Den reviderade riktlinjen bedöms fortsatt vara förenlig med gällande rätt och Valmyndighetens vägledning samt lämplig att tillämpa vid kommande val och röstningar.

Valkansliet bedömer att riktlinjen, i reviderad form, fortsatt ger ett tydligt och ändamålsenligt stöd för röstmottagarna och bidrar till att säkerställa valhemlighet, ordning och säkerhet i val- och röstningslokaler.

Behandling på sammanträdet

Ordförande tar upp förslag till beslut och finner att nämnden beslutar i enlighet med förslaget.

Underlag för beslut

Tjänsteskrivelse, daterad 2026-02-26

Riktlinje för besök, fotografering och filmning i val- och röstningslokal

Beslutet ska skickas till:

Valkansliet

Administrativ chef

Valnämnden

VN § 6

Dnr 2026/00023

Riktlinje för affischering och placering av valbodar i samband med allmänna val och folkomröstningar

Valnämndens beslut

1. Valnämnden beslutar att anta riktlinjen ”Riktlinje för affischering och placering av valbodar i samband med allmänna val och folkomröstningar”.
2. Riktlinjen gäller tills vidare.
3. Valårsspecifika frågor, såsom affischeringsperiod, affischeringsplatser och placering av valbodar, hanteras genom separata beslut inför respektive val.

Bakgrund

Inför tidigare val har Mariestads kommun, främst genom Gatuavdelningen, tillämpat råd och anvisningar för affischering och placering av valbodar på offentlig plats. Underlagen har tagits fram i syfte att säkerställa likabehandling mellan politiska partier samt underlätta kommunens yttranden till Polismyndigheten i tillståndsärenden enligt ordningslagen.

Dessa underlag har dock inte varit politiskt fastställda, vilket har lett till oklarheter kring dokumentens status och legitimitet samt återkommande diskussioner om ansvarsfördelningen mellan politiken och tjänstepersonsorganisationen.

För att skapa tydlighet, rättssäkerhet och långsiktighet inför kommande val föreslås därför att valnämnden antar en övergripande riktlinje. Riktlinjen anger principer, ansvarsfördelning och ramar för affischering och placering av valbodar på offentlig plats.

Inför varje val

Valårsspecifika frågor, såsom affischeringsperiod, affischeringsplatser och placering av valbodar, hanteras genom separata beslut inför respektive val, i enlighet med riktlinjen.

Riktlinjen är tydligt avgränsad mot ordningslagen och kommunens lokala ordningsföreskrifter. Polismyndigheten prövar fortsatt tillstånd i enlighet med gällande lagstiftning, och riktlinjen utgör ett stöd i kommunens samverkan med Polismyndigheten utan att vara bindande för statlig myndighet.

Behandling på sammanträdet

Ordförande tar upp förslag till beslut och finner att nämnden beslutar i enlighet med förslaget.

Underlag för beslut

Administrativa chefens tjänsteskrivelse, daterad 2026-02-09

Riktlinje för affischering och placering av valbodar i samband med allmänna val och folkomröstningar

Beslutet ska skickas till:

Gatnavdelningen Jessica Stark

Gruppledare för samtliga partier i kommunfullmäktige

Valkansliet

Administrativ chef

Polismyndigheten för kännedom

Valnämnden

VN § 7

Dnr 2026/00016

Datum för partiernas valaffisivering samt platser där affisivering är tillåten, valet 2026

Valnämndens beslut

1. Valnämnden beslutar att affisivering i samband med valet 2026 får ske under perioden från och med lördagen den 22 augusti 2026 till och med tisdagen den 15 september 2026, i enlighet med bilagt underlag.
2. Valnämnden beslutar att affisivering får ske på de platser som framgår av bilagan ”Affisiveringsplatser och period vid val 2026”.

Bakgrund

I enlighet med valnämndens antagna Riktlinje för affisivering och placering av valbodar i samband med allmänna val och folkomröstningar ska affisiveringsperiod och affisiveringsplatser beslutas särskilt inför respektive val.

Inför valet 2026 har Gatuavdelningen tagit fram ett förslag till affisiveringstid samt platser där valaffisivering kan tillåtas. Syftet är att säkerställa likabehandling mellan politiska partier, skapa tydlighet inför valrörelsen och underlätta kommunens yttranden till Polismyndigheten i tillståndsärenden enligt ordningslagen.

Affisivering föreslås tillåtas under en avgränsad period inför valet samt på särskilt utpekade platser inom Mariestad samt i kommundelarna Lyrestad, Sjötorp, Torsö, Ullervad och Lugnås, enligt bilagt underlag.

Tillstånd enligt ordningslagen

Tillstånd för affisivering på offentlig plats prövas av Polismyndigheten i enlighet med ordningslagen. Respektive politiskt parti ansvarar själv för att ansöka om nödvändiga tillstånd för affisivering.

Valnämndens beslut avser kommunens ställningstagande till vilka platser och vilken tidsperiod som kan tillstyrkas för valaffisivering inför valet 2026 och utgör underlag för kommunens yttrande i Polismyndighetens tillståndsprövning.

Under affisiveringsperioden ansvarar respektive parti för att nedrivna, trasiga eller nedklottrade affischer ersätts eller tas bort.

Behandling på sammanträdet

Ordförande tar upp förslag till beslut och finner att nämnden beslutar i enlighet med förslaget.

Underlag för beslut

Administrativa chefens tjänsteskrivelse, daterad 2026-02-16

Bilaga Affischeringsplatser och period vid val 2026

Beslutet ska skickas till:

Gatuavdelningen

Valkansliet

Administrativ chef

Gruppledare för samtliga partier i kommunfullmäktige

Polismyndigheten, för kännedom

Valnämnden

VN § 8

Dnr 2026/00015

Placering av valbodar på Nya torget, valet 2026

Valnämndens beslut

1. Valnämnden beslutar att valbodar får ställas upp på Nya torget i Mariestad enligt den antagna riktlinjen och inom de angivna platserna som framgår av bilagd karta.
2. Valnämnden beslutar att valbodarna får vara uppställda från och med tisdagen den 4 augusti till och med tisdagen den 15 september 2026.
3. De politiska partierna kan sinsemellan samordna placeringen av valbodar inom de angivna platserna.

Bakgrund

Valnämnden har antagit Riktlinje valbodar och affischering som anger ramar och ansvarsfördelning för affischering och placering av valbodar i samband med allmänna val och folkomröstningar. Enligt riktlinjen ska placering av valbodar beslutas särskilt inför respektive val.

Inför de allmänna valen 2026 har Gatuavdelningen tagit fram förslag till placering av valbodar på Nya torget. Förslaget syftar till att säkerställa likabehandling mellan politiska partier och ett ordnat nyttjande av offentlig plats under valrörelsen. Placeringen framgår av bilagt kartunderlag. Med valbod avses i detta ärende de tillfälliga bodar/valstugor som partier använder för information och kampanj på offentlig plats under valrörelsen.

Placeringen av valbodar syftar till att skapa en ordnad och överskådlig miljö på Nya Torget under valperioden. Av praktiska och ordningsmässiga skäl har torget delats in i en samlad yta för valbodar samt alternativa placeringar.

Kommunen kan inte neka någon sökande en ledig plats på offentlig plats. Om platser inom den samlade ytan inte är upptagna kan de även tilldelas andra sökande.

Tillstånd enligt ordningslagen

Tillstånd för uppställning av valbodar på offentlig plats prövas av Polismyndigheten enligt ordningslagen. Respektive politiskt parti ansvarar själv för att ansöka om nödvändiga tillstånd.

Valnämndens beslut utgör kommunens ställningstagande till vilka platser och vilken tidsperiod som kan tillstyrkas för uppställning av valbodar på Nya torget inför valet 2026, och utgör underlag för kommunens yttrande i Polismyndighetens tillståndsprövning.

Talartider

Vid tidigare val har talartider på Nya torget hanterats genom överenskommelser mellan de politiska partierna. Frågor om talartider ingår inte i detta ärende och regleras inte av valnämnden. Sådana frågor hanteras av partierna själva samt genom Polismyndighetens tillståndsprövning enligt ordningslagen.

Behandling på sammanträdet

Ordförande tar upp förslag till beslut och finner att nämnden beslutar i enlighet med förslaget.

Underlag för beslut

Administrativa chefens tjänsteskrivelse, daterad 2026-02-04

Placering valbodar Nya torget vid allmänna val 2026

Beslutet ska skickas till:

Gatuavdelningen

Valkansliet

Administrativ chef

Gruppledare för samtliga partier i kommunfullmäktige

Polismyndigheten, för kännedom

Valnämnden

VN § 9

Dnr 2026/00001

Nyheter i vallagen

Valnämndens beslut

Valnämnden noterar informationen.

Bakgrund

Inför valet 2026 genomförs flera viktiga förändringar som påverkar kommunernas valorganisation. Vissa är beslutade lagändringar i vallagen, medan andra är administrativa utvecklingsåtgärder från Valmyndigheten som förändrar hur kommunerna praktiskt ska arbeta under förtidsröstningen.

Lagändringar i vallagen (gäller från 1 december 2025)

- Digitala röstkort: Väljare med digital brevlåda får sitt röstkort digitalt, övriga via post.
- Stärkt skydd och incidentrapportering: Valmyndigheten får samordningsansvar. Kommuner och länsstyrelser ska skyndsamt rapportera incidenter.
- Tillgänglighet: Skärpta krav på tillgängliga val- och röstningslokaler. Kommuner ska rapportera tillgänglighet till Valmyndigheten.
- Ambulerande röstmottagning: Fler grupper får rätt till ambulerande röstmottagning.
- Röstningsbiträde: En röstmottagare ska alltid närvara när väljare får hjälp att rösta.
- Tystnadsplikt för röstningsbiträden: Tydliggörs i vallagen för att stärka väljarnas trygghet.
- Utlandssvenskar: Kan återföras i röstlängden genom förtidsröstning i Sverige.
- Valobservatörer: Valmyndigheten kan ackreditera nationella och internationella observatörer.

Digitala arbetsmoment i förtidsröstningen (administrativa förändringar)

Inför valet 2026 inför Valmyndigheten nya digitala arbetsmoment i förtidsröstningen. Kommunerna har därför fått skannrar, testkit och digitalt arbetsmaterial.

Det nya arbetssättet innebär:

- digitalt stöd för kontroll och hantering av förtidsröster
- skanning av kuvert
- effektivare registerhantering

Detta är administrativa förändringar som inte utgör lagändringar, men gäller fullt ut i valet 2026.

Ändringarna ska tillämpas första gången vid valet till riksdag, region- och kommunfullmäktige den 13 september 2026.

Behandling på sammanträdet

Ordförande tar upp förslag till beslut och finner att nämnden beslutar i enlighet med förslaget.

Underlag för beslut

Administrativa chefens tjänsteskrivelse, daterad 2026-01-19

Beslutet ska skickas till:

Valkansliet

Administrativ chef

Valnämnden

VN § 10

Dnr 2026/00004

Information om vallokaler och röstningslokaler

Valnämndens beslut

Valnämnden noterar informationen. Beslut om vallokaler och röstningslokaler kommer att fattas av valnämnden vid nästa sammanträde.

Bakgrund

Valkansliet har planerat att använda följande vallokaler för de allmänna valen den 13 september 2026:

Vallokaler för distrikten	Byggnad
Näset	Stadshuset
Lockerud – Ekudden	Vadsbogymnasiet, entrén
Marieholm	Vadsbogymnasiet, entrén
Grangärdet	Grangärdets skola
Hassle - Torsö	Hassle skola, idrottshallen
Högelid	Högelidskolan, entrén
Madlyckan	Högelidskolan, idrottshallen
Lugnås	Kvarnstenens skola
Leksberg	IFK klubbstuga
Lyrestad - Sjötorp	Lyrestad församlingshem
Ladukärr	Maria Nova, matsalen
Bråten – Västra skogen - Marieäng	Prismaskolan, entrén
Trädgården	Humlet
Tidavad	Ullervads skola, idrottshallen
Ullervad	Ullervads skola, matsalen
Leverstad	Unicaskolan, entrén

Klarstecken har lämnats för samtliga lokaler ovanstående lokaler.

Det är främst kommunens egna lokaler som används som vallokaler, men med hänsyn till framför allt tillgänglighet och utrymme föreslås att församlingshemmet används i Lyrestad. I Leksberg har de lokaler som tidigare använts som vallokal ianspråktagits av privat aktör, vilket innebär att dessa lokaler inte längre är möjliga att använda.

Det nya distriktet Bråten-Västra skogen-Marieäng kommer att ha Prismaskolan som vallokal och Lockerud-Ekudden får en ny lokal i Vadsbogymnasiet då "gamla Skatteverkets lokal" inte längre är tillgängliga.

Röstningslokaler

Enligt vallagen ska det finnas minst en öppen röstningslokal per kommun och dag under hela förtidsröstningsperioden. Det behöver inte vara samma röstningslokal som är öppen alla dagar. Det är kommunen som bestämmer hur många röstningslokaler det ska finnas och hur många timmar röstningslokalen/lokalerna ska vara öppna per dag. Det finns alltså ingen fastställd öppettid per dag, men i enlighet med 22 § 4 kap vallagen, ska väljarna ges goda möjligheter att rösta i fråga om lokalisering, tillgänglighet och öppettider.

Sedan Europaparlamentsvalet 2019 beslutade valnämnden att endast genomföra förtidsröstning i stadshuset.

Valkansliet inhämtar vid mötet valnämndens synpunkter inför det fortsatta planeringsarbetet när det gäller lokaler för förtidsröstning. Beslut om såväl vallokaler som röstningslokaler kommer att fattas av valnämnden vid nästa sammanträde i april.

Behandling på sammanträdet

Ordförande tar upp förslag till beslut och finner att nämnden beslutar i enlighet med förslaget.

Underlag för beslut

Administrativa chefens tjänsteskrivelse, daterad 2026-01-19

Beslutet ska skickas till:

Valkansliet

Administrativ chef

Valnämnden

VN § 11

Dnr 2026/00003

Tillgänglighetsinventering av lokaler

Valnämndens beslut

Valnämnden noterar informationen.

Bakgrund

Valkansliet har påbörjat inventering av kommunens samtliga vallokaler för att kontrollera dem ur tillgänglighetssynpunkt. Myndigheten för delaktighets (MFD) checklista för tillgänglighet i vallokal har använts.

De områden som kontrolleras är bland annat området (gångväg) utanför vallokalen, parkeringsplatser för personer med nedsatt rörelseförmåga, att eventuella ramper inte har för brant lutning, bredd på dörrar, automatisk dörröppnare, trösklar, handikapptoilet, ljusinsläpp och utrymme för röstande att komma åt valsedlar och valskärmar.

Behandling på sammanträdet

Ordförande tar upp förslag till beslut och finner att nämnden beslutar i enlighet med förslaget.

Underlag för beslut

Administrativ chefens tjänsteskrivelse, daterad 2026-01-19

Beslutet ska skickas till:

Valkansliet

Administrativ chef

Valnämnden

VN § 12

Dnr 2026/00025

Information - Valnämndens budget 2026

Valnämndens beslut

Valnämnden noterar informationen.

Bakgrund

Inför genomförandet av valet 2026 har en samlad budget tagits fram för valorganisationens kostnader och intäkter. Syftet med ärendet är att ge valnämnden en övergripande bild av de ekonomiska förutsättningarna för valet samt att tydliggöra vilka delar av budgeten som är kända respektive vilka som är föremål för fortsatt beredning.

Ärendet är ett informationsärende och innehåller inga förslag till beslut om arvodesnivåer eller andra enskilda kostnadsposter.

Ekonomiska förutsättningar

Valets finansiering består av statlig ersättning samt kommunal ramfinansiering. Den statliga ersättningen från Skatteverket uppgår enligt nuvarande uppgifter till 914 tkr. Därutöver tillförs verksamheten 600 tkr i kommunal ramfinansiering, vilket ger en samlad finansiering om 1 514 tkr.

Kommentar om kommunal ramfinansiering

Såvitt förvaltningen kan bedöma har den kommunala ramfinansieringen för valgenomförande varit oförändrad under en längre tidsperiod. En genomgång av tidigare budgetunderlag visar att ramnivån uppgick till 600 tkr redan vid valet 2018 och därefter inte har justerats.

Ärendet omfattar inte någon prövning av nivåerna för statlig ersättning eller kommunal ramfinansiering.

Budgetens innehåll

Budgeten omfattar bland annat kostnader för arvoden till röstmottagare och andra funktioner i valorganisationen, timanställningar och tillfällig bemanning, lokaler och internfakturering, annonsering och information, säkerhet och bevakning, post- och logistiklösningar samt övriga nödvändiga kostnader för genomförande av valet.

Beräkningarna baseras i huvudsak på erfarenheter från tidigare val, med justeringar för kända förändringar.

Osäkerheter och behov av fortsatt beredning

Även om huvuddelen av kostnaderna kan beräknas relativt väl finns det i nuläget vissa osäkerheter som kan påverka det slutliga budgetutfallet. Detta gäller bland annat arvodesnivåer för röstmottagare, särskilt avseende ordförande och vice ordförande, samt kostnader för post- och logistiklösningar där förutsättningarna ännu inte är fullt klarlagda.

Dessa frågor kan därför komma att behöva beredas vidare och återkomma till valnämnden i separata ärenden.

Samlad bedömning

Den framtagna budgeten visar att valet 2026 kan planeras och genomföras inom tilldelade ekonomiska ramar. Samtidigt är det slutliga ekonomiska utfallet beroende av framtida ställningstaganden. Budgeten ska därför ses som ett planerings- och informationsunderlag.

Behandling på sammanträdet

Ordförande tar upp förslag till beslut och finner att nämnden beslutar i enlighet med förslaget.

Underlag för beslut

Administrativa chefens tjänsteskrivelse, daterad 2026-02-18

Bilaga. Valnämndens budget 2026

Beslutet ska skickas till:

Valkansliet

Administrativ chef

Valnämnden

VN § 13

Dnr 2026/00014

Information om avtal med PostNord för hantering av förtidsröster

Valnämndens beslut

Valnämnden ger valkansliet i uppdrag att till kommande möte utreda kostnaderna det skulle innebära att teckna ett lokalt avtal med PostNord för sortering och distribution av kommuninterna förtidsröster inför valet 2026.

Bakgrund

Valmyndigheten inför till valet 2026 maskinell sortering av samtliga förtidsröster via PostNords terminaler. PostNord hanterar redan idag de kommunexterna förtidsrösterna och kommuner kan teckna lokala avtal för kommuninterna förtidsröster.

Kommunens behov

Mariestads kommun har tidigare manuellt sorterat och hanterat de kommuninterna förtidsrösterna. Detta är tidskrävande och sårbart. Genom PostNords tjänst kan daglig hämtning, maskinell sortering och distribution ske tryggt och effektivt. PostNord tillhandahåller säkerhetspåsar, följesedlar och värdeförteckningar.

Avgränsningar

PostNord hanterar endast förtidsröster. Hantering av valmaterial såsom valsedlar, valurnor och annan utrustning är fortsatt kommunens ansvar.

Bedömning

Ett avtal med PostNord bedöms vara kostnadseffektivt, kvalitetssäkert och avlastande för kommunens personal. Maskinell sortering minskar felrisker och effektiviserar processen i vallokalerna.

Behandling på sammanträdet

Ordförande tar upp förslag till beslut och finner att nämnden beslutar i enlighet med förslaget.

Underlag för beslut

Administrativa chefens tjänsteskrivelse, daterad 2026-01-29

Beslutet ska skickas till:

Valkansliet

Administrativ chef

Valnämnden

VN § 14

Dnr 2026/00006

Arvoden till röstmottagare i vallokal och vid förtidsröstning

Valnämndens beslut

Valnämnden beslutar att fastställa följande arvoden till röstmottagare i Mariestads kommun inför valet 2026:

Ordförande i vallokal:	4 700 kronor
Vice ordförande i vallokal:	4 700 kronor
Röstmottagare:	3 000 kronor
Timarvode förtidsröstning	250 kronor per timme

Noteras att arvode i förtidsröstningen avser röstmottagare och ambulerande röstmottagare som inte har sin anställning i Mariestads kommun.

Vidare beslutar valnämnden att ersättning för deltagande i den obligatoriska utbildningen ska vara oförändrad sedan föregående allmänna val. 200 kronor för röstmottagare i valdistrikt, 450 kronor för ordförande respektive vice ordförande i valdistrikt.

Ingen resekostnadsersättning ska utgå till röstmottagare i vallokal, inklusive ordförande och vice ordförande.

Trakteringsersättningen om 125 kronor per röstmottagare hanteras genom att valkansliet ansvarar för att tillhandahålla kaffe, te, vatten, enklare fika och frukt i vallokalerna under valdagen. Måltider utöver detta ansvarar respektive röstmottagare själv för.

Bakgrund

Inför det allmänna valet 2026 behöver valnämnden fastställa arvodesnivåer för röstmottagare samt för ordförande och vice ordförande i vallokaler.

Nuvarande arvodesnivåer beslutades inför valet 2022 och har därefter inte förändrats. Vid de allmänna valen 2022 justerades samtliga arvoden för röstmottagare med fem procent.

Valnämnden har att ta ställning till om nuvarande arvodesnivåer ska kvarstå eller om justeringar ska göras inför valet 2026. I detta sammanhang har även frågor om ersättning för obligatorisk utbildning samt nuvarande trakteringsersättning aktualiserats.

Nuvarande arvodesnivåer

Ordförande:	3 700 kronor
Vice ordförande:	3 700 kronor
Röstmottagare:	2 850 kronor
Timarvode förtidsröstning:	250 kronor per timme

Arvode i förtidsröstningen avser röstmottagare och ambulerande röstmottagare som inte har sin anställning i Mariestads kommun.

Utöver ovanstående utgår idag en trakteringsersättning om 125 kronor per röstmottagare.

Ersättning för utbildning:

- Röstmottagare i valdistrikten - 200 kronor
- Ordförande och vice ordförande i valdistrikt - 450 kronor.

Inför valet 2026 har valkansliet gjort en genomgång av nuvarande ersättningsstruktur, inklusive arvoden, utbildning och förmåner kopplade till uppdraget som röstmottagare.

Valkansliets förslag

- Att ingen resekostnadsersättning fortsatt ska utgå till röstmottagare i vallokal, inklusive ordförande och vice ordförande.
- Att trakteringsersättningen om 125 kronor per röstmottagare hanteras genom att valkansliet ansvarar för att tillhandahålla kaffe, te, vatten, enklare fika och frukt i vallokalerna under valdagen. Måltider utöver detta ansvarar respektive röstmottagare själv för.
- Oförändrad ersättning för deltagande i utbildningar.

Förslag till justering av arvoden

På uppdrag av valnämndens ordförande har valkansliet tagit fram ett beräkningsunderlag för en möjlig justering av arvodesnivåerna.

En höjning om 1 000 kronor vardera för ordförande och vice ordförande i vallokal (16 personer × 2 funktioner) innebär en ökad arvodeskostnad om 32 000 kronor. Med tillkommande arbetsgivaravgifter om cirka 31,42 procent uppgår den totala kostnadsökningen till cirka 42 000 kronor.

Vidare innebär en höjning av röstmottagarnas ersättning med 150 kronor per person (cirka 100–160 personer) en kostnadsökning om cirka 20 000–35 000 kronor, inklusive arbetsgivaravgifter beroende på antal röstmottagare.

Den sammanlagda kostnadsökningen till följd av ovanstående justeringar bedöms kunna rymmas inom valnämndens budgetram för valet 2026.

Behandling på sammanträdet

Ordförande yrkar om höjning av arvode enligt följande: 1 000 kronor för ordförande och vice ordförande i vallokal, ökad ersättning till röstmottagare om 150 kronor per person. I övrigt inga ändringar i arvodesnivåer eller ersättning för den obligatoriska utbildningen.

Ordförande tar upp förslag till beslut och finner att en enig nämnd beslutar i enlighet med förslaget.

Underlag för beslut

Administrativa chefens tjänsteskrivelse, daterad 2026-01-28

Sammanställning – jämförelser av arvoden

Beslutet ska skickas till:

Valkansliet

Administrativ chef

Valnämnden

VN § 15

Dnr 2026/00005

Information om personalorganisation

Valnämndens beslut

Valnämnden noterar informationen

Bakgrund

Inför de allmänna valen 2026 har valkansliet under januari 2026 påbörjat arbetet enligt den nya valorganisationen som fastställdes i KDLG. Organisationen innebär att fler funktioner i kommunen ingår i valarbetet, med tydligare roller och ansvarsfördelning. Detta för att skapa en robust, mindre sårbar och mer professionellt fördelad organisation.

Syftet med den nya strukturen är att:

- fördela kunskap och uppgifter på fler personer (minskad sårbarhet),
- ta tillvara kompetens inom flera verksamheter,
- fördela arbetsbördan på ett hållbart sätt,
- säkerställa att valgenomförandet är rättssäkert och effektivt.

Arbetet inom valorganisationen intensifieras successivt från våren 2026 fram till valet i september.

Förtidsröstningen

I den nya organisationen bemannas förtidsröstningen av erfarna pensionärer, varav flera arbetade under föregående val. Detta säkerställer kontinuitet, minskar utbildningsbehovet och skapar trygghet i genomförandet.

Arbetsgrupper enligt organisationen

Valorganisationen består av flera arbetsgrupper där representanter från olika verksamheter medverkar utifrån sina roller.

Organisationen omfattar bland annat:

- Övergripande styrgrupp
- Stödteam förarbete och efterarbete
- Arbetsgrupp Vallokal
- Arbetsgrupp Valmaterial
- Arbetsgrupp Förtidsröstning
- Arbetsgrupp Valdag

Ambulerande röstmottagare

Ambulerande röstmottagning organiseras av personal från äldre- och omsorgsförvaltningen då dessa har erfarenhet av att möta och arbeta med personer som har svårt att ta sig hemifrån.

Vallokaler och logistik

Fastighetsavdelningen, vaktmästare, lokalvård och säkerhetssamordning ansvarar för:

- tillgänglighet,
- nycklar och larm,
- ventilation och drift,
- möblering och lokalvård,
- hantering av valmaterial.

Pågående arbete våren 2026

Under januari påbörjades uppstartsmöten med kontaktpersoner i respektive förvaltning. Arbetet fortsätter under våren med att bemanna samtliga funktioner i valorganisationen och säkerställa att arbetssätt och ansvarsvägar är tydliga inför valet.

E-tjänst för intresseanmälan och kontakt med ordförande

Som en del i bemanningsarbetet har valkansliet fortsatt arbetet med den e-tjänst som togs fram för intresseanmälan till valorganisationen. Intresseförfrågan har skickats ut digitalt till samtliga som tjänstgjorde vid de senaste allmänna valen. Även alla tidigare ordförande och vice ordförande har fått en förfrågan om att medverka även vid årets val. De som tidigare jobbat i vallokal har fått ett erbjudande om att arbeta även vid detta val och ska bekräfta sitt deltagande senast den 15 mars.

Information om möjligheten att anmäla intresse kommer att publiceras på kommunens webb och delas i kommunens sociala medier. Under mars kommer även en intern annons att läggas ut på kommunens intranät.

Behandling på sammanträdet

Ordförande tar upp förslag till beslut och finner att nämnden beslutar i enlighet med förslaget.

Underlag för beslut

Administrativa chefens tjänsteskrivelse, daterad 2026-01-19

Beslutet ska skickas till:

Valkansliet

Administrativ chef

Valnämnden

VN § 16

Dnr 2026/00019

Valid, Valmyndighetens IT-system för valadministration

Valnämndens beslut

1. Valnämnden noterar redovisning av kommunens behörigheter i Valmyndighetens system Valid.
2. Valnämnden konstaterar att beslut om BAD och LADM hanteras enligt delegationsordningens punkter 1.17 och 1.18.

Bakgrund

Valid, Valmyndighetens IT-system för valadministration, kräver att kommunen har utsedda personer med rollerna BAD (behörighetsadministratör), LADM (lokal administratör) och Inskrivare. Dessa behörigheter är personliga och tidsbegränsade. Beslut om BAD fattas enligt delegationsordningens punkt 1.17 av ordförande eller vice ordförande, och beslut om LADM fattas enligt punkt 1.18 av administrativ chef eller valsamordnare. Det innebär att valnämnden inte behöver fatta enskilda beslut om nya eller förlängda behörigheter, utan att detta kan hanteras löpande på delegation.

Behörighetsadministratörer

Länsstyrelsen anger i sina informationsbrev och utbildningsmaterial att behörighetsadministratörer (BAD) i Valid endast får utses om det finns ett formellt beslutsunderlag från kommunen. Enligt Länsstyrelsen kan detta ske genom ett särskilt beslut i valnämnden eller genom att det framgår av nämndens delegationsordning. Vidare framgår att Länsstyrelsen måste få in beslutet i original för att registrera BAD-behörighet.

Lokal administratör

För rollen som lokal administratör (LADM) anger Länsstyrelsen att denna beslutas av kommunen och registreras av behörighetsadministratören i Valid. Även här krävs ett kommunalt beslut som grund för registreringen.

Mot denna bakgrund behöver valnämnden ha tydligt reglerade beslutsvägar för BAD och LADM, vilket säkerställs genom delegationspunkterna 1.17 och 1.18 i delegationsordningen.

Rollen inskrivare i Valid är en operativ roll för registrering och inmatning. Den beslutas lokalt av kommunen och kan vid behov läggas till eller tas bort av BAD. Rollen är inte förenad med blanketter eller beslut till Länsstyrelsen och kräver därför ingen delegationspunkt.

Nuvarande behörigheter registrerade hos länsstyrelsen

Namn	BAD	LADM	Inskrivare	Giltigt t.o.m.
Anneli Bergqvist	Ja	Ja	Ja	2026-11-30
Ylva Grönlund	Ja	Ja	Ja	2026-12-31
Eleonor Hultmark	Nej	Ja	Nej	2027-04-30
Sarah Alm	Nej	Ja	Nej	2027-01-17
Robin Lagergren	Nej	Ja	Nej	2027-12-31

Bedömning

Genom delegationsordningen har valnämnden säkerställt att beslut om BAD och LADM kan fattas av utsedda delegater och att förlängning eller ändring av behörigheter kan ske utan nytt nämndbeslut. Den nuvarande bemanningen är tillräcklig inför valåret 2026 men bör kompletteras under hösten.

Behovet av en utsedd behörighetsadministratör (BAD) finns även mellan valen eftersom Valid används löpande under hela mandatperioden för bland annat registerhållning, uppdatering av valdistrikt, behörighetsstyrning och kommunikation med Länsstyrelsen. Länsstyrelsen betonar att kommunen alltid måste säkerställa att rätt personer har rätt behörighet, även mellan val, och att det måste finnas ett formellt kommunalt beslutsunderlag över vem som är behörig att begära BAD-behörighet. Eftersom Länsstyrelsen inte kan registrera en BAD utan ett sådant beslut krävs kontinuitet i rolltillsättningen oavsett om det är valår eller inte.

Behandling på sammanträdet

Ordförande tar upp förslag till beslut och finner att nämnden beslutar i enlighet med förslaget.

Underlag för beslut

Administrativa chefens tjänsteskrivelse, daterad 2026-02-09

Länsstyrelsens mail 2026-02-09

Beslutet ska skickas till:

Valkansliet

Administrativ chef

Valnämnden

VN § 17

Dnr 2026/00007

Saklighet och opartiskhet hos röstmottagare och rösträknare

Valnämndens beslut

1. Valnämnden beslutar att ställa sig bakom Valmyndighetens vägledande ställningstagande (2026-01-26, dnr VAL-32-2026) gällande krav på saklighet och opartiskhet hos röstmottagare och rösträknare.
2. Valnämnden uppdrar åt valkansliet att ta fram ett förslag till riktlinje för saklighet och opartiskhet vid rekrytering och bemanning av röstmottagare och rösträknare, baserat på Valmyndighetens rekommendationer.
3. Riktlinjen ska fastställas av valnämnden.

Bakgrund

I vallagen finns inga regler som begränsar vem som kan tjänstgöra som röstmottagare. Valnämnden i Mariestad har tidigare tillåtit att förtroendevalda tjänstgör som röstmottagare, med undantag för dem som står på valsedlar.

Valmyndigheten har nu skärpt sina rekommendationer (2026-01-26, dnr VAL-32-2026) genom att tydligare betona att både kandidater och närstående till kandidater inte bör delta i hantering av röster i det val kandidaturen avser. Dessa skärpta rekommendationer bedöms ha betydelse för kommunens fortsatta valorganisation och rutiner.

Valkansliets bedömning

För att säkerställa saklighet och opartiskhet i genomförandet av valen 2026 bör valnämnden anpassa sina principer till Valmyndighetens skärpta ställningstagande. Detta innebär att kandidater och deras närstående inte bör tjänstgöra som röstmottagare eller rösträknare.

Valmyndigheten anger dessutom att valnämnder ska ta fram riktlinjer för hur objektiviteten ska säkerställas vid rekrytering och genomförande av val. Mot denna bakgrund bedöms att valkansliet bör ges i uppdrag att ta fram en särskild riktlinje som stöd för bemanning och rekrytering, i enlighet med de nya rekommendationerna. Riktlinjen beslutas av valnämnden.

Behandling på sammanträdet

Ordförande tar upp förslag till beslut och finner att nämnden beslutar i enlighet med förslaget.

Underlag för beslut

Administrativa chefens tjänsteskrivelse, daterad 2026-02-04

Valmyndighetens rekommendationer (2026-01-26, dnr VAL-32-2026)

Beslutet ska skickas till:

Valkansliet

Administrativ chef

Valnämnden

VN § 18

Dnr 2026/00021

Utlåning av valmaterial – bedömning inför kommande val

Valnämndens beslut

1. Valnämnden beslutar att lån av valmaterial endast ska omfatta hållbart och återanvändningsbart material som inte riskerar att skadas vid utlåning.
2. Känsligt eller ömtåligt valmaterial, särskilt sådant av kartong eller material med kort livslängd, ska inte lånas ut.
3. Valkansliet får i uppdrag att informera berörda aktörer om vilka delar av valmaterialet som kan lånas ut och vilka som inte ingår i utlåningen.
4. Utlåning av valmaterial avser endast aktörer som genomför val inom kommunen, exempelvis Svenska kyrkan inför kyrkoval.

Bakgrund

Kommunen har vid tidigare kyrkoval lånat ut valmaterial till Svenska kyrkan. Erfarenheten visar att hållbart material fungerar väl att låna ut, medan kartongmaterial och annat mer ömtåligt material lätt skadas. För att upprätthålla god resurshushållning och säkerställa att kommunen har komplett material inför kommande allmänna val behöver utlåningen tydligt avgränsas.

Kommunens valmaterial används vid de allmänna valen och behöver vara i gott skick inför varje valcykel. Erfarenheter från tidigare utlåning visar att vissa delar av materialet, särskilt sådant som är tillverkat av kartong, lätt går sönder vid transport eller montering. Detta leder till ökade kostnader och risk för att material saknas eller är skadat inför kommande allmänna val.

Hållbart material, såsom valsedelställ, skärmar och annan mer robust utrustning, bedöms fortsatt kunna lånas ut. För att säkerställa att valmaterialet räcker och håller en full valcykel föreslås därför att utlåning begränsas till material som tål återkommande användning.

Bedömning

För att upprätthålla god resurshushållning och säkerställa att kommunen har tillgång till komplett och fungerande valmaterial inför allmänna val krävs en tydlig avgränsning av vad som kan lånas ut. Denna avgränsning ska utgå från materialets hållbarhet, livslängd och kostnaderna för återanskaffning.

Genom att fortsatt låna ut hållbart material kan kommunen vara behjälplig i externa val, samtidigt som skador och onödigt slitage på känsliga delar av valmaterialet undviks.

Behandling på sammanträdet

Ordförande tar upp förslag till beslut och finner att nämnden beslutar i enlighet med förslaget.

Underlag för beslut

Administrativa chefens tjänsteskrivelse, daterad 2026-02-09

Beslutet ska skickas till:

Berörda aktörer som lånar kommunen valmaterial

Valkansliet

Administrativ chef

Valnämnden

VN § 19

Dnr 2026/00009

Valsedlar som kommunen ska lägga ut i val- och röstningslokaler

Valnämndens beslut

Valnämnden beslutar att endast distribuera de valsedlar som valnämnden är ålagd att distribuera till val- och röstningslokaler, vilka är följande:

- Blanka valsedlar i samtliga tre valen.
- Partivalsedlar i samtliga tre val för de partier som vid något av de två senaste riksdagsvalen fått mer än en procent av rösterna i hela landet.
- Partivalsedlar för de partier som är representerade i regionfullmäktige eller kommunfullmäktige där val- eller röstningslokalen ligger.

Övriga partier som deltar i valet ska själva överlämna sina valsedlar till röstmottagare i vallokal och röstningslokal. Det är därefter röstmottagarna som ansvarar för att lägga ut valsedlarna i valsedelställen, enligt den ordning som valnämnden beslutat om.

Bakgrund

Det finns tre olika typer av valsedlar:

- Partivalsedlar
- Namnvalsedlar
- Blanka valsedlar

Alla partiets valsedlar ska behandlas och presenteras på ett likartat sätt.

Det är endast de partier som har anmält att de deltar i valet som får sina valsedlar utlagda. Ett parti kan anmäla deltagande ända fram till 30 dagar före valdagen.

Vissa valsedlar ska finnas i alla val- och röstningslokaler. Det är blanka valsedlar och partivalsedlar för de partier som vid något av de två senaste riksdagsvalen fått mer än en procent av rösterna i hela landet, och som har begärt att valsedlarna ska läggas ut.

För år 2026 års val är det följande partier:

- Arbetarepartiet Socialdemokraterna
- Centerpartiet
- Feministiskt initiativ
- Kristdemokraterna
- Liberalerna (tidigare Folkpartiet)

- Miljöpartiet
- Moderaterna
- Sverigedemokraterna
- Vänsterpartiet

Valnämnden ansvarar även för att lägga ut partivalsedlar för de partier som är representerade i regionfullmäktige eller kommunfullmäktige där röstmottagningsstället ligger, förutsatt att partiet begärt utläggning av valsedlar.

Det är valnämnden (och i praktiken röstmottagarna) som ansvarar för att blanka valsedlar och ovanstående partivalsedlar finns utlagda på samtliga röstmottagningsställen i kommunen. Dessa valsedlar levereras från Valmyndigheten.

När det gäller namnvalsedlar är det partierna själva som lämnar dessa till röstningsställena.

De partier som deltar i valen men som inte har rätt att få sina valsedlar utlagda av valnämnden, får själva komma att lämna sina valsedlar på röstmottagningsstället. (Oftast är det namnvalsedlar, men ibland även partisedlar). Valnämnden (röstmottagarna) ska kontrollera att partiet som levererar valsedlar har anmält sitt deltagande i valet och därefter lägga in valsedlarna på rätt ställe i valsedelstället.

Vissa kommuner väljer att hantera distributionen av samtliga partiers valsedlar och namnvalsedlar till val- och röstningslokaler. Partierna kan då lämna sina valsedlar centralt till kommunen, som sedan ser till att valsedlarna fördelas och levereras till val- och röstningslokalerna. Det innebär emellertid att kommunen gör ett åtagande som går längre än den skyldighet som följer av vallagens bestämmelser och som det kan bli svårt att upprätthålla på ett likvärdigt sätt. Så sent som på valdagen kan det komma krav på att kommunen ska distribuera valsedlar. Det är ett ensidigt serviceåtagande från kommunens sida. Om ett sådant åtagande skulle komma att bli aktuellt, är det av stor vikt att överenskommelser upprättas som tydligt anger villkor, rutiner och ansvarsförhållande och att partierna tydligt informeras om vad överenskommelsen innebär.

Behandling på sammanträdet

Ordförande tar upp förslag till beslut och finner att nämnden beslutar i enlighet med förslaget.

Underlag för beslut

Administrativa chefens tjänsteskrivelse, daterad 2026-01-29

**Mariestads
kommun**

**Överförmyndarnämndens
sammanträdesprotokoll**
Sammanträdesdatum
2026-03-12

Sida 41

Beslutet ska skickas till:

Valkansliet

Administrativ chef

Valnämnden

VN § 20

Dnr 2026/00010

Valpropaganda i röstnings- och vallokaler

Valnämnden beslut

1. Röstmottagares klädsel

Valnämnden beslutar att röstmottagare inte får bära kläder eller symboler som är partipolitiska under tjänstgöringen, i enlighet med Valmyndighetens vägledande ställningstagande (2025-09-15).

2. Partifunktionärer i och intill lokaler

Valnämnden beslutar att partifunktionärer med partipolitisk klädsel eller utrustning inte får uppehålla sig i en vallokal, förtidsröstningslokal eller angränsande utrymme. Vid behov av tillträde ska banderoller, symboler och motsvarande tas av innan de går in.

3. Affischering och kampanjmaterial i anslutning till lokaler

Valnämnden beslutar att valaffischer och annat kampanjmaterial inte får sättas upp i anslutning till en vallokal eller lokal för förtidsröstning. Röstmottagarna har rätt att ta ner affischer eller motsvarande som placerats så nära att de kan påverka väljare. Bedömning ska alltid göras utifrån lokalens förutsättningar att ge skydd mot politisk påverkan.

4. Överlämning av valsedlar

Valnämnden beslutar att partiföreträdare ska lämna de valsedlar som partierna ansvarar för till röstmottagarna i neutrala kassar, kartonger eller motsvarande utan partisymboler.

5. Utdelning av valsedlar utanför lokalen

Valnämnden beslutar att företrädare för partier som deltar i valet får dela ut valsedlar utanför röstmottagningsställen, inget annat kampanjmaterial. Valsedelsutdelning ska ske utanför ingången till vallokalen. Företrädarna för partier som delar ut valsedlar får bära partisymbol.

6. Partipolitiska diskussioner i anslutning till lokalen

Valnämnden beslutar att partipolitiska diskussioner ska undvikas i anslutning till röstmottagningsstället. Om väljare tar initiativ till diskussion ska denna hänvisas utanför området, i linje med vallagens förbud mot propaganda.

7. Torgmöten och andra aktiviteter

Valnämnden beslutar att torgmöten eller andra politiska aktiviteter inte får ske i direkt anslutning till ett röstmottagningsställe.

8. Påminnelse om vallagens krav

Valnämnden uppmanar partierna att beakta kraven i 8 kap. 3 § vallagen vid planering av valkampanjer, till exempel affischering, kampanjmaterial, valsedelsutdelning, samt torgmöten och aktiviteter i offentlig miljö.

9. Förbud mot manifestationer i anslutning till lokalen

Valnämnden beslutar att det inte är tillåtet med någon form av manifestation i anslutning till val- och röstningslokaler. Detta gäller oavsett om manifestationen är opolitisk.

Bakgrund

Valmyndigheten publicerade den 15 september 2025 ett uppdaterat vägledande ställningstagande om värdeneutrala röstmottagningsställen och förbud mot propaganda. Dokumentet ersätter tidigare versioner och är vägledande för valadministrationen i hela landet.

I ställningstagandet framgår bland annat följande:

- Ett röstmottagningsställe ska inte ha anknytning till politisk sammanslutning och får inte uppfattas som politiskt färgat.
- Propaganda eller annat som kan påverka eller hindra väljare får inte förekomma på röstmottagningsställe eller i intilliggande utrymme.
- Partifunktionärer måste ta av partipolitiska symboler när de beträder lokalen och ska inte uppehålla sig där längre än nödvändigt.
- Väljare får bära vilka kläder de vill, inklusive politiska symboler; de får aldrig nekas att rösta.
- Den grundlagsskyddade religionsfriheten kan inte inskränkas – religiös klädsel är alltid tillåten.
- Valnämnder rekommenderas att inför varje val ompröva lämpligheten i de lokaler som används, särskilt med hänsyn till propaganda-förbudet.
- Väljare ska vara skyddade mot påverkan även i köer utanför lokalen.

Behandling på sammanträdet

Ordförande tar upp förslag till beslut och finner att nämnden beslutar i enlighet med förslaget.

Underlag för beslut

Administrativa chefens tjänsteskrivelse, daterad 2026-02-04

Beslutet ska skickas till:

Valkansliet

Administrativ chef

Samtliga gruppledare i kommunfullmäktige

Valnämnden

VN § 21

Dnr 2026/00011

Valnämndens sammanträden

Valnämnden beslut

Valnämnden beslutar om följande datum och tider för nämndens sammanträden inför de allmänna valen den 13 september 2026:

- Måndagen den 13 april, klockan 17.00 i Dillö.
- Tisdagen den 2 juni, klockan 17.00 i Dillö.
- Torsdag den 20 augusti, klockan 17.00 i Dillö
- Onsdagen den 16 september (s.k. onsdagsräkning)

Bakgrund

För att underlätta planering för såväl valkansli som förtroendevalda i nämnden föreslås att nämnden fattar beslut om mötestider inför de allmänna valen 2026.

Kallelse med dagordning skickas ut en vecka innan mötet. Kallelsen återfinns även på Assistenten där även underlag i ärendena tillgängliggörs.

För det fall det finns behov av extra sammanträde, utöver de föreslagna mötesdagarna, kommer kallelse skickas ut i god tid innan mötet till samtliga ledamöter och ersättare.

Behandling på sammanträdet

Ordförande tar upp förslag till beslut och finner att nämnden beslutar i enlighet med förslaget.

Underlag för beslut

Administrativa chefens tjänsteskrivelse, daterad 2026-02-04

Beslutet ska skickas till:

Valkansliet

Administrativ chef

Valnämndens förtroendevalda

Valnämnden

VN § 22

Dnr 2026/00018

Onsdagsräkningens praktiska genomförande - Valnämndens preliminära rösträkning

Valnämnden beslut

1. Onsdagsräkningen genomförs i Vänersalen i stadshuset den 16 september 2026 med start klockan 8:00. Förrättningen börjar med en genomgång inför arbetet med rösträkningen.
2. Förrättningen ska kungöras på kommunens anslagstavla.
3. En beslutsfällig valnämnd (minst fyra tjänstgörande ledamöter) deltar under sammanräkningen och sammanträder för att granska och godkänna resultatet av sammanräkningen.
4. Rösträkningen kommer att utföras av personer i kommunens förtidsröstningsorganisation.

Bakgrund

Valnämnden ansvarar för att genomföra den preliminära rösträkningen (den så kallade onsdagsräkningen) i enlighet med vallagstiftningen. Onsdagsräkningen för valet 2026 genomförs onsdagen den 16 september 2026, det vill säga första onsdagen efter valdagen den 13 september 2026.

Den preliminära rösträkningen omfattar:

- förtidsröster som underkänts i vallokalerna på valdagen,
- förtidsröster som inte hunnit fram till valdagen,
- brevröster från utlandet.

Processen för den preliminära rösträkningen följer Valmyndighetens aktuella riktlinjer för valår 2026. Valnämndens uppdrag under räkningen är att genom närvaro och observation säkerställa att processen genomförs rättssäkert, effektivt och tillgängligt. Onsdagsräkningen är ett verkställande moment och innebär inte ett krav på formellt nämndbeslut om räkningens resultat, men nämnden närvarar vid räkningen i sin kontrollfunktion.

Efter avslutad förrättning ska röster, omslag, resultatbilaga och övrigt valmaterial transporteras till Länsstyrelsen i Göteborg, som ansvarar för den slutliga granskningen och den slutliga rösträkningen för Västra Götalands län.

Behandling på sammanträdet

Ordförande yrkar om ändring av föreslagna datum, aprilmötet flyttas till den 13 april klockan 17:00.

Ordförande tar upp liggande förslag tillsammans med eget ändringsyrkande och finner att nämnden beslutar i enlighet med detta.

Underlag för beslut

Administrativa chefens tjänsteskrivelse, daterad 2026-02-04

Beslutet ska skickas till:

Valkansliet

Administrativ chef

Valnämnden

VN § 23

Dnr 2026/00020

Transport av valsedlar efter valnatten och onsdagsräkningen

Valnämnden beslut

Valnämnden beslutar att ge valkansliet i uppdrag att säkerställa att transport av valsedlar till Länsstyrelsen efter valnatten, samt i samband med onsdagsräkningen sker med en lämplig förare som inte har deltagit i det operativa arbetet under valnatten eller i valkansliets arbete i övrigt.

Valnämndens ordförande och vice ordförande ska följa vid transportererna i egenskap av valnämndens presidium.

Transporten ska ske med en bil. Behov av följebil bedöms inte föreligga.

Bakgrund

Transport av valsedlar till Länsstyrelsen sker vid två tillfällen:

- måndagen efter valnatten, då valnämndens preliminära rösträkning ska lämnas in, och
- efter onsdagsräkningen, då ytterligare material från den preliminära rösträkningen överlämnas.

Materialet som transporteras dessa dagar är av känslig och skyddsvärd karaktär, och hanteringen omfattas av särskilda krav på säkerhet, tillförlitlighet och spårbarhet. Transporterna behöver därför genomföras på ett sätt som minimerar risk för tillgrepp, förlust eller annan otillbörlig påverkan.

Både valkansliet och valnämndens presidium arbetar under mycket hög belastning under valnatten. Att därefter genomföra en tidig och krävande transport kan innebära betydande trötthetsrisk, vilket kan påverka trafiksäkerheten. Transporterna sker dessutom till en större stadsmiljö, där körningen kan vara komplex. Mot denna bakgrund bedöms det nödvändigt att ta fram ett tydligt beslutsunderlag som klargör både kostnader, genomförbara modeller och säkerhetsmässiga förutsättningar inför valet 2026. När detta underlag finns kan valnämnden fatta ett välgrundat beslut om vilken transportlösning som ska tillämpas.

Det är av stor vikt att valnämnden inför kommande valcykel har en dokumenterad, säker och robust modell för hur transportererna ska organiseras. Frågan berör både arbetsmiljö, säkerhet och ekonomiska konsekvenser och ska därför beslutas av nämnden.

Behandling på sammanträdet

Ordförande yrkar att valkansliet får i uppdrag att säkerställa en lämplig förare som inte arbetat under valnatten. Ordförande och vice ordförande i valnämnden medföljer i transporten. En bil ska användas, bedöms inte föreligga behov av följebil.

Ordförande tar upp eget yrkande som förslag till beslut och finner att nämnden beslutar i enlighet med förslaget.

Underlag för beslut

Administrativa chefens tjänsteskrivelse, daterad 2026-02-09

Beslutet ska skickas till:

Valkansliet

Administrativ chef

Säkerhetschef

Valnämnden

VN § 24

Dnr 2026/00012

Redovisning av delegationsbeslut

Valnämnden beslut

Det har inte fattats något delegationsbeslut eller ordförandebeslut.

Bakgrund

Alla beslut som fattas med stöd av valnämndens delegationsordning ska skriftligen redovisas till valnämnden snarast möjligt efter att beslutet fattats. Detta gäller även delegationsbeslut som fattas av ordföranden eller vice ordföranden.

Redovisning ska ske genom en sammanställning av fattade beslut på listor eller genom att kopior av besluten biläggs nämndens handlingar.

Ett delegationsbeslut ska vara skriftligt och dokumenteras i ärendehanteringssystemet enligt kommunens rutin. Av beslutet ska framgå:

- Vad beslutet avser.
- Datum då beslutet fattades.
- Vem som fattat beslutet.
- Med stöd av vilken delegationspunkt beslutet fattats.

Behandling på sammanträdet

Ordförande tar upp förslag till beslut och finner att nämnden beslutar i enlighet med förslaget.

Underlag för beslut

Administrativa chefens tjänsteskrivelse, daterad 2026-02-09

Valnämnden

VN § 25

Dnr 2026/00002

Aktuell information

Valnämnden beslut

Valnämnden noterar informationen.

Bakgrund

Valnämnden informeras om pågående och planerade säkerhetsrelaterade aktiviteter inför valet 2026. Informationen omfattar bland annat påbörjad verksamhetsskyddsanalys (risk- och sårbarhet), genomfört möte med Kriminalvården, status för ambulerande röstmottagning på särskilda boenden, planerad scenarioträning under april för valkansli, säkerhet och kommunikation samt aktuell status avseende incidentrapportering. Vidare lämnas en övergripande lägesbild av säkerhetsläget inför valen 2026, inklusive omvärldsutveckling och hotbild.

En tillförordnat valsamordnare är anställd under delar av valperioden för samordna valorganisationens arbetsgrupper.